Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

TER BESLISSING

Datum
7 april 2026

Onze referentie
IENW/BSK-2026/66506

Opgesteld door
DG Luchtvaart en Maritieme Zaken
Dir. Luchtvaartstrategie & Weerbaarheid
Afd. Luchtvaartveiligheid

Beslistermijn
14-04-2026

Bijlage(n)
2

Aan Minister

nota

Uitkomsten ICAO audit

Aanleiding

De International Civil Aviation Organisation (ICAO) heeft van 14 tot en met 27 mei 2025 een luchtvaartaudit in Nederland uitgevoerd. Op basis van bijgevoegd eindrapport heeft Nederland op 23 januari 2026 de correctieve actieplannen bij ICAO ingediend. Hierbij ontvangt u de voorgestelde brief om de Kamer te informeren over de uitkomsten van de audit, afgestemd met de ILT-luchtvaartautoriteit.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met ondertekening en verzending van de brief en het bijgevoegde eindrapport aan de Kamer.

Kernpunten

- De luchtvaart is sterk internationaal gereguleerd. Wereldwijd hebben landen in ICAO-verband afspraken gemaakt om op basis van mondiaal geldende voorschriften veilig te kunnen vliegen. Er worden internationaal eisen gesteld aan de nationale autoriteiten ter borging van die voorschriften.
- ICAO monitort en stelt periodiek vast hoe verdragsstaten voldoen aan de mondiale voorschriften. Zij gebruikt hiervoor het zogenoemde *Universal Safety Oversight Audit Programme (USOAP)*.
- De audit heeft geresulteerd in een zogenoemde *effectieve implementatie* van de internationale voorschriften van 74,47%. Nederland scoort lager dan beoogd gezien haar ambitie[1] om tot de best presterende landen te horen en laag in vergelijking met andere Europese landen.
- Het is van belang dat Nederland lessen trekt uit de audit om in lijn met het doel van ICAO de luchtvaartveiligheid te bevorderen. Hiervoor heeft het ministerie samen met de ILT-luchtvaartautoriteit een analyse uitgevoerd naar de grondoorzaken.
- Daaruit blijkt dat er structureel meer aandacht moet zijn voor de implementatie van regelgeving volgens de internationale kaders en voor de eisen die internationaal worden gesteld aan de vergunningverlening en het toezicht. De wijze waarop Nederland de taken en verantwoordelijkheden binnen het luchtvaartsysteem en de organisaties heeft georganiseerd verschilt van hoe andere landen dit hebben ingericht. Dit is ook het beeld uit de

1 Luchtvaartnota 2020-2050

gesprekken met het Europees agentschap voor de veiligheid van de luchtvaart (EASA), die ook eisen stelt aan de autoriteiten ter borging van de veiligheid.

- Op basis van de analyse heeft Nederland correctieve actieplannen ingediend bij ICAO. Het ministerie van IenW (DGLM in nauwe samenwerking met de ILT-luchtvaartautoriteit) werkt aan:
    - Het corrigeren van procedures voor het waarborgen van de tijdige implementatie van internationale standaarden in nationale en Europese wet- en regelgeving;
    - Het in lijn brengen van relevante nationale wet- en regelgeving met de ICAO-standaarden;
    - Het verder inzichtelijk maken van alle taken- en verantwoordelijkheden binnen het luchtvaartveiligheidssysteem en dit waar nodig verder borgen in wet- en regelgeving, handboeken of procedures;
    - Het meer gedetailleerd formuleren van taken en verantwoordelijkheden van medewerkers, het opstellen en uitvoeren van trainingsprogramma's;
    - Het uitvoeren van een capaciteitsanalyse;
    - Het updaten, implementeren en archiveren van technische documentatie, procedures en checklists voor vergunningverlening en toezicht.
- De veiligheid in de luchtvaart staat voorop. Het waarborgen en continu verbeteren van de luchtvaartveiligheid is een belangrijke beleidsdoelstelling. Het is van belang dat daarbij continue aandacht is voor de beschikbaarheid van gekwalificeerde mensen en middelen.

Krachtenveld
Voorzien is dat andere landen en de luchtvaartsector mogelijk vragen kunnen stellen over de uitkomsten van de audit. Een lage mate van naleving van de internationale normen kan gevolgen hebben voor de operatie en het aanzien van de Nederlandse luchtvaart. Denk hierbij bijvoorbeeld aan extra inspecties op Nederlandse luchtvaartuigen door buitenlandse luchtvaartautoriteiten.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden
Niet van toepassing

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
02	Kamerbrief	De werkwijze van ICAO, het resultaat, de analyse en de vervolgstappen.
03	Bijlage ICAO rapport	Het eindrapport van ICAO met daarin een samenvatting van de bevindingen.

Toelichting

Internationale/Europese context
Bij de uitvoering van de correctieve actieplannen wordt er rekening mee gehouden dat veel ICAO-voorschriften op voorstel van EASA in Europese regelgeving zijn verwerkt en hiermee direct werken in Nederland. EASA houdt ook toezicht op hoe haar lidstaten deze Europese regelgeving toepassen. EASA staat daarbij ook in nauw contact met ICAO.

Politieke context
- Op 20 november 2020 is de Kamer via de luchtvaartnota 2020-2050[2] geïnformeerd dat Nederland de ambitie heeft om bij de best presterende landen te horen op het gebied van compliance en streeft naar een continue verbetering van de veiligheid in de luchtvaart.
- Op 21 februari 2020 is het Nederlands Luchtvaartveiligheidsprogramma[3] naar de Kamer gestuurd waarin is opgenomen dat Nederland inzet op een hoge compliance met de ICAO verplichtingen en de ambitie heeft om voortdurend tot de best presterende landen te behoren.

Financiële/juridische overwegingen
In de rijksbegroting staat het waarborgen en continu verbeteren van de luchtvaartveiligheid genoemd als een van de beleidsdoelstellingen. Om de ambities te bereiken zijn de afgelopen jaren middelen vrijgemaakt, zoals bijvoorbeeld vanuit het programma versterking luchtvaartautoriteit met als doel het versterken van regelgeving, vergunningverlening, toezicht en handhaving voor luchtvaart. Er worden in afstemming met de ILT-luchtvaartautoriteit verschillende onderzoeken gedaan naar de effectiviteit en doelmatigheid van de ingezette middelen, in lijn met de correctieve actieplannen.

Juridisch: Als Nederland blijvend niet voldoet aan de internationaal gestelde eisen die in Europese regelgeving zijn vastgelegd kan dit mogelijk leiden tot maatregelen van de Europese Commissie, waaronder een inbreukprocedure.

Datum
7 april 2026

Onze referentie
IENW/BSK-2026/66506

Opgesteld door
DG Luchtvaart en Maritieme Zaken
Dir. Luchtvaartstrategie & Weerbaarheid
Afd. Luchtvaartveiligheid

Aan
Minister

Bijlage(n)
2

2 Kamerstuk 31 936 Nr. 820, aanbieden definitieve luchtvaartnota
3 Kamerstuk 24 804 Nr. 116, aanbieden NLVP